

אור השבת

שאלות ותשובות שנמסרו ע"י הגאון רבי שמעון ללוש שליט"א

מתוך תכנית "אור השבת", שע"י המרכז למורשת מרן

להשארת שאלות בכתב לעלונים הבאים: koltvuna@gmail.com | פקס: 079-52-44-800

השיעור נכתב ונערך ע"י החפצים
בעילום שמם, ומה' ישאו ברכה

• גליון 99 | י"ח טבת תשפ"ה •

03-313-7547

הנושאים בעלון:

מהי דעת מרן זצ"ל בעניין דינא דמלכותא בארץ ישראל? ~ האם מותר בשבת לקרוא לטכנאי שיתקן רמזורים בכביש? ~ אם לא הבדיל במוצש"ק, עד מתי רשאי להבדיל? ~ אם מותר להנמיך בשבת מוזיקה גבוהה במכונית? | מדור פוסק הדור ~ בדין: אמירת תחנון כשיש מי שמניח תפילין בפעם הראשונה

~ א ~

מהי דעת מרן זצ"ל בעניין דינא דמלכותא בארץ ישראל?

שאלה: מה דעת מרן זצ"ל בעניין דינא דמלכותא דינא בא"י, כי שמעתי בשם מרן הראשון לציון שליט"א שמרן זצ"ל כתב בספרו יחזקאל דעת לאסור רק כדי שלא יפרסמו שהתיר, אבל אליבא דאמת דעתו היתה שמותר.

תשובה: הנושא הזה עולה כל פעם מחדש. ראשית אומר שאני יודע באופן אישי שמרן הראשון שליט"א לא אוהב שאומרים דברים בשמו, הן דברים נכונים וכ"ש דברים שאינם נכונים. אא"כ אלו דברים שביקש לומר משמו. אבל אם היה מישהו אצלו ודיבר איתו על איזה ענין והבין או אפילו שמע כך וכך ואח"כ מפרסם את הדברים, כאמור דעתו של מרן שליט"א לא נוחה מזה, כי דברים יכולים להיאמר בעניין אחד ולהבינם בעניין אחר והדברים יוצאים מהקשרם. כמו כן ישנם דברים שנאמרים בארבע עינים, ולא אומרים אותם בציבור כדי שלא יבוא מכך מכשול וטעות.

ועכ"פ לעניין הנידון שלפנינו, לא שמעתי דעת מרן שליט"א בזה. בכל אופן מרן זצ"ל כתב תשובה ברורה מפורטת ומנומקת בשו"ת יחזקאל דעת, ובתשובתו ניסה לסתור ולומר שיתכן ובא"י הדין שונה, כי זו לא מלכות אלא זו ממשלה שנבחרה ע"י בוחרים וזו שיטת הדמוקרטיה, וא"כ יתכן בכה"ג לא אומרים דינא דמלכותא דינא. אך מביא מרן זצ"ל ראיות והכרחים מהבנת מרן הב"י בדעת

הראשונים, שגם בא"י אמרינן דינא דמלכותא אפילו שאין מלך.

ואח"כ שוב רצה לדחות ולומר שאולי כיון שזו מלכות רשע שלצערנו כל מגמתם נגד התורה ונגד ה' ומשיחו, ובאופן כזה אין דין של מלכותא. אבל מוכיח מרן שגם בזה שייך דינא דמלכותא.

כמובן שדינא דמלכותא דינא בכה"ג במלכות הרשע הוא בערכו מוגבל, ופשיטא שלא כל מה שהמלכות דורשת זה מחייב בפרט בדברים שהם נגד ההלכה, אלא הכוונה לחוקים שנועדו לתקנות המדינה, לדוגמא אדם שעובר ברמזור אדום צריך לשם קנס מסוים, או אדם שפגע בחברו צריך לשלם כך וכך. זאת אומרת, אלו חוקים חברתיים שנועדו שהכל יתנהל בצורה תקינה מסודרת בשלום ובמישור, כמו שכתוב: לולי מוראה של מלכות, איש את רעהו חיים בלעו, ולכן התורה נתנה לזה תוקף הלכתי.

למשל, זכורני שבתקופת הקורונה התקשר אלי אדם דרך קו-ההלכה הספרדי וביקש לשאול, האם יכול להעלים פה ושם מיסים, כי המדינה חייבת לו הרבה כסף.

שאלתי אותו למה המדינה חייבת לך כסף? והשיב לי ששילם כל מיני דוחות כגון שלא הלך עם מסכה. שאלתי אותו למה אתה חושב שלא צריך לשלם אותם? והשיב כי הם קובעים מה שהם רוצים ומה שבא להם.

על זה השבתי לו, יש חוקים, אתה יכול להגיד שאתה לא מסכים עם חוק, אבל זה לא פוטר אותך מלשלם, כי התורה נותנת גיבוי לאכוף בדבר כזה, והיות שדינא דמלכותא דינא, לכן האדם מחויב

לחסינות / פרסומים - ניתן לפנות למספר: 03-313-7547 ~ שלושה 4

מעוניינים לקבל את העלון במייל מידי שבוע?

שלחו את המילים "עלון אור השבת" לכתובת:

koltvuna@gmail.com

בהכוננת האישית של מרן הראשון לציון יצחק יוסף שליט"א

לשלם את הקנס הזה, א"כ זאת לא סיבה לומר שהמדינה חייבת לך כסף¹.

אמנם יש חוקים שהם מנוגדים להכרעת ההלכה, כגון לחייב גם אדם שתורתו אומנתו באגרת שמירה או מס הכנסה (אם יש לו עסק מהצד) אחרי שההלכה הכריע במפורש לפטור אותו, חוק כזה אין לו תוקף הלכתי כלל ועיקר, ואם הת"ח יודע שהאגרת שמירה עולה סכום מסוים או שמש הכנסה שצריך לשלם על העסק שלו עולה סכום מסוים, מעיקר הדין הוא יכול להעלים ולשמור לעצמו דברים באותו סכום. [אא"כ הממשל אינו מתכנן לדת, שאז יש ללמד זכות על המנהג ולשלם אף שהוא נגד ההלכה, כמבואר בשו"ת יביע אומר ח"ז (חח"מ סי' י), ובגליון ליחור"ד מהדו"ב ח"ה (סי' סד), וביחור"ד ח"ז (סי' רד)].

אולם האמת היא שקשה לשער בדיוק כמה המדינה חייבת לבני התורה ביחס למיסים הללו. ועוד שעלול להיות מזה חילול ה'. וכן יש בזה משום "לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל", ולא ראוי לעשות קומבינות ותחבולות ודקדוקי עניות בשביל כסף, ואנחנו בני התורה מאמינים בני מאמינים שהפרנסה מאת השם יתברך, ולא צריכים לממונם.

ואדם שילך בישרות עם הקב"ה, ישלם לו ה' שכרו ויכלכל אותו בטוב ובנעימים. אא"כ מדובר בסכומי עתק, זו באמת שאלה חריגה, יעשה בזה שאלת חכם. אבל כל עוד מדובר בהתנהלות יומיומית תקינה, עדיף לאדם להיות ישר ולא יפגע ביושר הפנימי שלו, שהוא שווה כל הון וכל מחיר שבעולם.

~ ~ ~

האם מותר בשבת לקרוא לטכנאי שיתקן רמזורים בכביש?

שאלה: מרן זצ"ל נשאל (בקובץ מאמרים מאור ישראל) מפרופסור זאב לב, האם אפשר להתיר להזמין טכנאי יהודי שיתקן רמזורים שהפסיקו לפעול בשבת בגלל תקלה, כי יש הרבה עמי ארצות הנוסעים במכוניות בשבת, ולדעת החזו"א הם בגדר תינוקות שנשבו. ומרן זצ"ל השיב לו, שיש היתר מרווח, לפי שבין הנוסעים מצויים חולים מסוכנים. ואף אם תרצה לומר, שחולה שיש בו סכנה זה לא שכיח כמו שכתבו התוספות בפסחים, כוונת התוספות היא שלא שכיח שהחולה יצטרך למלאכה הזו, אבל אה"נ חולה שיש בו סכנה הוא דבר מצוי. וגם מצויים ילדים קטנים שאין להטיל את האשמה עליהם.

¹ כלומר, לא חייב שהתקנות והחוקים יהיו מקובלים על כולם (וכ"ש לא חייב שהחוקים יהיו ע"פ ההלכה), אלא חוקים שבאים לתקנת המדינה לפי מה שמדינה מבינה שזה מה שצריך לעשות מכל מיני סיבות כאלו ואחרות, ואף אם יתברר לאחר מכן שטעו, (וכגון שטעו בשיקול דעת, או שקבעו חוק על סמך מידע מסוים שלאחר זמן יתברר כמידע שגוי וכל כיוצ"ב), זה לא מעלה ולא מוריד, כי סו"ס לעת עתה זה החוק שקבעו לפי השיקולים שלגד עיניהם, וחובה מוטלת על כל אדם ואדם להיות כפוף לחוקים שהמדינה קובעת. כמ"כ כל החוקים שקשורים לתחבורה ציבורית, כמו הטענת הרב"ק וכו', שיש בו חוקים

ורצייתי לשאול, הרי ידוע שהחזו"א כתב שלא מחללים שבת על פיקוח נפש עתידי, כל עוד שאין לנו ידיעה ברורה על חולה שיש בו סכנה שאמור לעבור בכביש הזה, וגם בדיוק בכביש הזה. ועוד, הרי בשבת אין הרבה מכוניות שנוסעות, והתנועה פחותה, אז אפשר לעבור את הצומת בזמן שאין רכבים. ואם כן, איך אפשר להסתמך על הסברה שחולה שיש בו סכנה צריך לעבור פה?

תשובה: נראה לבאר, שוודאי שמרן זצ"ל מדבר על כבישים מסויימים שמצד הרכבים שיש בהם, והתנועה שקיימת בהם, וגם מצד המיקום והאופי שלהם, יש בהם חשש אמיתי של פיקוח נפש, ולא יעזרו פתרונות טכניים, שיעצרו בצומת ויחכו שאין מכוניות ויעברו, כי זה טוב אמנם למי שיתנהל כך, אבל כל החשש הוא על אנשים רבים שממהרים או אין להם סבלנות ועוקפים וכו' וסומכים על זה שישפיקו לעבור או שהשני יעצור בשבילם, וזה סכנה גמורה.

לגבי עצם השאלה, איך אנו חוששים לפיקוח נפש עתידי. נשיב, שאי"ז מדויק לומר שלא חוששים לפיקוח נפש עתידי בצורה גורפת, אלא הכוונה לחשוש "אולי יהיה" כך וכך, כל עוד שאין לנו סיבה לחשש של הפיקוח נפש, אם אין ריעותא לפנינו, אזי אה"נ לא חוששים. לדוגמא, לגבי תיקון בשבת לרכב של מכבי אש שהתקלקל, כי אולי תהיה שריפה ויקראו למכבי אש, בזה לא חוששים כי אולי גם לא תהיה שריפה, ואין ריעותא שאמור להיות עכשיו שריפות, וזה מיעוט שאינו מצוי (עד 30 אחוז לפני הריב"ש, ולפי המשכנות יעקב עד 10 אחוז), ודבר כזה לא עושים בשביל חשש פיקוח נפש עתידי².

אבל בכביש סואן, שהמציאות היא שאנשים נוסעים שם, והסכנה מצויה כשאין רמזורים, זה לא נחשב משהו עתידי אלא משהו עכשוי ואף יכול להיות מצוי בכל רגע נתון, בפרט כשהרמזורים לא תקינים, ולכן ההתייחסות לכך שונה. וחייב לעשות כל דבר שימנע חשש פיקוח נפש.

למסקנה: בכביש סואן שיש ספק סכנת נפשות, ואין שום פיתרון אחר, מרן זצ"ל התיר להזמין טכנאי בשבת שיתקן את הרמזורים. אבל כשיש פיתרון אחר, או שהסבירות של הסכנה נמוכה, אין שום היתר להזמין טכנאי בשבת. אולם צריך לדעת שהפסק הזה שהורה מרן זצ"ל, תלוי בכל מקרה לגופו, וצריך לשקול ולבחון את הדבר בכובד ראש כראוי, בהתייעצות עם תלמיד חכם בר סמכא, האם יש לזה הגדרה של ספק פיקוח נפש או לא. וכן האם אפשר להסתדר באופן חלופי, כגון להעמיד שוטר תנועה שיווסת את התנועה בצורה טובה, ואז אין שום היתר להזמין טכנאי בשבת.

ברורים, צריך מאד להיזהר להישמע לחוקי המדינה בזה.

² אף שבפיקוח נפש חוששים אפילו לספק ספיקא, ואפילו מאה ספיקות, אבל כ"ז בחשש קיים וכגון נפלה מפולת, אולי נפל על אדם, ואם אדם על נפל שמא הוא גוי שלא מחללים עליו שבת, ואפילו את"ל שהוא יהודי שמא כבר מת וכו', אפילו עד מאה ספיקות עדיין מחללים שבת, כי יש כאן מציאות קיימת שקרתה, שעליה הספק נוצר, ואף שהוא ספק קטן ביותר, אבל סו"ס הוא ספק על מה שבודאי קרה.

למסקנה: אדם שלא הבדיל במוצ"ש עד למחרת, אם אכל משהו, שוב לא יעשה הבדלה בשם ומלכות אלא יהרהר בליבו. ואם לא אכל כלום עד יום ראשון, אז יכול להבדיל כל יום ראשון. אבל בימים שני ושלישי, גם אם לא טעם לא יבדיל, כי סב"ל ואל תעשה עדיף.

~ ד ~

אם מותר להנמיך בשבת מוזיקה גבוהה במכונית?

שאלה: אדם שרגיל להשמיע שירים בעוצמה גבוהה ברכבו, ובערב שבת כיבה את הרכב בעוד השירים דולקים. בשבת עצמה נדרש לקחת את אשתו ללידה בבית החולים, וכשהדליק את הרכב נשמעו השירים בקולי קולות. האדם חש אי-נוחות לנסוע כך בעיר חרדית. האם מותר לו להנמיך את עוצמת השירים בשבת אע"פ שאין בזה פיקוח נפש הנוגע לילדות?

תשובה: אמנם באופן כללי אין להקל בשום דבר שקשור בהפעלת וכיבוי מכשירי חשמל בשבת¹. אבל כאשר יש צורך חריג במיוחד להיתרים מסויימים משתמשים בהם לפי כללי הפסיקה.

במקרה שלפנינו, נכון שאין פיקוח נפש, אבל כבר אמרו רבותינו "גדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה של תורה", דהיינו גם אם יש כאן איסור דרבנן גמור שיש עליו איסור תורה של "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ועשית ככל אשר יורוך", סוף סוף מותרים רבותינו על דבריהם במקום שיש פגיעה בכבוד הבריות.

וכאן שהאדם מתבייש מאוד לעבור בשבת בשכונה חרדית עם מוזיקה בעוצמה גבוהה, אז וודאי שגדול כבוד הבריות, שהרי הוא דוחה אפילו איסור דרבנן, כל שכן שכאן יש לעמוד בכלל על נקודת האיסור. שצריך לדון מה האיסור בדבר, שאם מכבים לגמרי, יש כאן אולי ניצוץ, וניצוץ זה מדרבנן, והניצוץ הוא פסיק רישיה דלא אכפת ליה. אבל אם מנמיכים והכפתור זו לאט לאט, זה הרבה יותר קל לרוב ככל השיטות (גם לדעת החזו"א אין כאן בונה וסותר) ובעצם אין פה ניצוץ, ולכן ודאי שיהיה עדיף להנמיך מאשר לכבות.

למסקנה: וכל שכן בנידון דידן, שנוסף על הטעם של כבוד הבריות שנתבאר לעיל, נוסף גם איסור חילול ה', שאדם (חרדי ואפילו חילוני) נוסע בשבת עם ווליום גבוה כאילו הוא רומס את השבת (כ"ש אם הוא חרדי) וודאי שזה מוסיף יותר ויותר סיבה להקל ולהנמיך. ולכן אדרבה אין להחמיר בזה כלל.

בשבת, כך שזוהו איסור שאין צריך לאסור אותו, כי זה איסור שעומד מצד עצמו. כך כל גדולי פוסקי הדור התייחסו לנושא הזה. וידוע ביטוי של החזו"א שפיקוח נפש "דוחה" שבת אבל אינו "מבטל" שבת.

גם הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל כתב תשובה ארוכה בשו"ת מנחת שלמה בענין מכשירי חשמל למיניהם, ושם מנסה להבין מה הבעיה בחשמל במכשירים מסויימים בשבת, וכותב שם שאליבא דאמת לפי כללי חז"ל וחשבון הדברים אה"נ יתכן שלא אמור להיות כל בעיה להשתמש בהם בשבת, אבל מסיים בדברים חריפים כגחלי אש, ואוי לו לאדם שיקל ראש בדברים אלו, כי בכך הוא פורץ בחומות קדושת השבת.

אם לא הבדיל במוצ"ש, עד מתי רשאי להבדיל?

שאלה: מרן זצ"ל ביביע אומר ח"ו (סימן מח) הכריע שאם לא הבדיל במוצ"ש, הלכה כמו דעת הבא"ח והכה"ח שספק ברכות להקל ואפשר להבדיל רק עד יום ראשון. לעומת זאת בשו"ת יביע אומר ח"ט (סימן קח, וסימן צא א"ד) כתב, שמי שעושה כדעת השו"ע עד יום שלישי יש לו על מה שיסמוך. ובחזו"ע שבת ח"ב (עמ' תטו) שוב פסק כמו הכה"ח והבא"ח שאפשר רק עד יום ראשון ולא כתב שהמבדיל עד יום שלישי יש לו על מה יסמוך, ועם זאת כתב בסוגריים: "עיין מה שכתבתי בהליכות עולם ח"ג". ושם כן כתב שהעושה כמו השו"ע יש לו על מה שיסמוך. לאור כל המקורות הנזכרים, רציתי לברר מהי דעתו הברורה של מרן זצ"ל הלכה למעשה?

תשובה: נראה לומר שבכל המקורות שציין המאזין שמרן זצ"ל כתב בתחילה שהעושה כדעת מרן יש לו על מה שיסמוך ואין מזניחים אותו, אין הכוונה שהכריע בזה שכן יש להורות להלכה וכך יש לנהוג, אלא כתב שאפשר להסתמך בזה על דעת השו"ע. וזאת בהתבסס על מה שכתב מרן החיד"א בשו"ת חיים שאל (ח"א סימן טז) שקיבלנו הוראות מרן, אך יחד עם זאת מקובל מרבתיי שבעניין ברכות חיישינן לסב"ל אפילו נגד מרן, וכך פשטה ההוראה כדעת רבותיו של מרן החיד"א. אבל מוסיף החיד"א דמ"מ העושה כמרן אין מזניחין אותו כיון שסו"ס קיבלנו הוראות מרן וא"א לומר שעושה איסור במה שעושה כדברי השו"ע. ובפרט שמרן זצ"ל מצא עוד כמה ראשונים שסוברים שאפשר לברך עד יום שלישי. וזו עוד סיבה לומר שאפשר לעשות כדעת מרן³.

ולכן בספרו חזו"ע שבת ח"ב שמרן זצ"ל עסק בהל' הבדלה וכותב להכריע את ההלכה, בזה כתב דהיות ויש בזה מחלוקת, אז נכון שהעושה כמרן אין מזניחין אותו, אבל מצד ההוראה למעשה קיימא לן סב"ל. ובפרט שמזכיר שם גאונים שכתבו שכן דעת רוב הגאונים שלא להבדיל, וזה לא מוזכר בספריו הקודמים, ויתכן שתוספת זו גם היא הוסיפה במשקל ההכרעה, ולכן יותר נכון לנקוט סב"ל.

ומה שכתב בחזו"ע ח"ב בסוגריים לעיין בהליכות עולם, לעניות דעתי נראה שאין הכוונה לעיין שם כדי להבין שהעושה כן יש לו על מה שיסמוך, אלא לפי רצף הדברים מבואר שהתכוון רק לומר שבהליכות עולם מבואר שיש עוד ראשונים שסוברים כהשו"ע,

³ דהיינו מי שעושה כדעת מרן בלא"ה אין מזניחין אותו, רק כאן יש עוד טעם לעשות כדעת מרן בגלל שמצאנו לכמה מרבתיינו הראשונים שסוברים שניתן להבדיל עוד יום שלישי. בפרט שהבדלה ביסודה היא דאורייתא, ואף שברכתה היא בודאי מדרבנן אבל כאמור בשורשה היא מן התורה, ולכן יש טעם וסיבה להטות את הכף כדעת מרן השו"ע, אבל עדיין אי"ז בגדר הכרעה הלכתית, אלא רק שהעושה כן בודאי אינו טועה. וכגון מי שבכ"ז חפץ לעשות הבדלה ביום שני וכדומה (מרגיש קושי אם לא יעשה) רשאי להבדיל.

⁴ כל התעסקות במכשירי חשמל וטכנולוגיה בשבת, אסורה בתכלית האיסור, כי זה גדר שלא תהיה ח"ו פירצה בחומת השבת, וניתן להשוות זאת לחומרת איסור דאורייתא, שפירצת השבת וגדריה חמורים לא פחות מאיסור תורה הנעשה

פוסק הדור | מכתבי הלכה ממרן הראש"ל שליט"א

בדין: אמירת תחנון כשיש מי שמניח תפילין בפעם הראשונה

בס"ד, כ"ח ניסן תשפ"ד, 1417-2 פ"ד

לכבוד הבחור החשוב, כש"ת ה"ה משה זהבי נ"י, שלום רב,

מה ששאל מי שמניח תפילין פעם ראשונה, האם אומרים תחנון. הנה, פשוט המנהג בארץ ישראל ובכמה מקומות, שכשיש בבית הכנסת נער "בר מצוה", שמניח תפילין ביום שמלאו לו שלש עשרה שנה ויום אחד, דהיינו ביום לידתו, שלא לומר וידוי ונפילת אפים ותחנונים, כשם שאין אומרים וידוי ונפילת אפים כשיש שם חתן. ונתנו סמך לדבר, שהבר מצוה דומה לחתן, שנאמר, כחתן יכהן פאר, ותפילין נקראו פאר, שנאמר פארך חבוש עליך. ומנהג זה נכון וישר, ויש להם על מה שיסמוכו. וכפי שביארנו בס"ד בילקוט יוסף (או"ח סימן קלא הלכה כד).

ויסוד הדברים, על פי מה שכתב המהרש"ל בים של שלמה (פרק ז' דבבא קמא סימן לז), דסעודת בר מצוה חשיבא כסעודת מצוה, אם הנער דורש בדברי תורה. וכתב בספר נהר מצרים, דנתפשט המנהג בארץ ישראל ובמצרים שאין אומרים נפילת אפים כשיש בר מצוה בבית הכנסת, משום שהוא דומה לחתן, דכתיב כחתן יכהן פאר, ותפילין נקראו פאר, ולכן הרי הוא כחתן שאין נופלין על פניהם בבית הכנסת כשיש שם חתן. ועוד, דאיתקש למילה דכתיב, ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר, ואמרין במגילה (טז): ששון זו מילה, ויקר אלו תפילין, והוי כמילה שאין נופלין על פניהם ביום המילה. ע"כ. ומרן אאמו"ר זצוק"ל כתב בשו"ת יביע אומר חלק א' (חלק אורח חיים סימן כז אות ח'), ויותר נראה לי על פי דברי המהרש"ל הנז', דהוי יומא טבא משום שנעשה מצווה ועושה. וביחוד יש לזה מקור מהזוהר הקדוש (דף י'). וכיוצא בזה כתבו לענין פדיון תענית בכורות בערב פסח, דחשיב כסעודת מצוה לפטור הבכורים, אם הסעודה נערכת ביום שהנער נכנס לעול המצוות. וראה עוד בשו"ת יביע אומר חלק ד' (סימן יד), ובחלק ו' (סימן כג אות ב'), ובהערות מרן אאמו"ר שבראש ספר נהר מצרים (הנדפס בשנת תשמ"ה, אות ג'). [ונדפסו שוב בשו"ת יביע אומר חלק ט' (חאו"ח סי' פא אות ג'). ע"ש].

אתה הראת לדעת, כי תקנת המנהג הינה ליום בר המצוה שבו מניח תפילין לראשונה ומתחייב במצוות התורה מדין מצווה ועושה. ולא ביום שעולה בו לקראת בתורה, ועל כן העיקר שלא לומר תחנון הוא ביום שמתחייב במצוות, ובאותו יום גם במנחה לא אומרים תחנון, ולא סתם ביום ראשון שמניח תפילין.

אולם פעמים במקום הצורך נאלצים להקדים את בר המצוה בכמה ימים בודדים, ובו ביום חתן בר המצוה מניח תפילין לראשונה ועולה לתורה בשמחה, וכפי שהארנו בס"ד בילקוט יוסף (או"ח סימן רפב הלכה אות יט), שקטן שהגיע לעונת הפעוטות עולה לתורה במקום הצורך אף למנין שלשה, וכל שכן מי שעודנו פחות מגיל בר מצוה, וחסרים לו ימים אחדים להשלים י"ג שנה ויום אחד, וחינכו אותו במצוות הנחת תפילין, והוריו באים עמו לבית הכנסת בקול רנה ותודה, רשאים לכתחלה להעלותו בשני ובחמישי ועולה למנין שלשה, ביום שמחת לבו. וע"ש בארוכה בהערה. באופן זה נוהגים ג"כ שלא לומר תחנון, על מנת לחבב את המצווה על הנער, על אף שזהו כמה ימים קודם יום הולדתו, בשחרית לא אומרים תחנון, כמו שכתבו במשפטי עוזיאל, ובשו"ת אבי בעזרי בשם מרן זצ"ל, וביום שימלאו לו י"ג שנה לא יאמרו תחנון גם במנחה, ע"ש ומשם בארה.

בברכת התורה,

יצחק יוסף

הראשון לציון

הרב הראשי לישראל

רצונך להפיץ "אור השבת" באזור מגוריך/הישיבה?

הצטרף למעגל המנויים

וקבל 50 עלונים X 4 שבועות

תמורת 50 ₪ בלבד לחודש

* להקדשת העלון לתרומות, פרסומות

* לכלל ענייני העלון

חייג כעת: 03-313-7547 ~ שלווחה 4

סניפי בית ההוראה של ביהמ"ד "תורת מרן" במרכזיה אחת (לפי שלוחות):

~ 03-313-7547 ~

- לשאלות לרב ללוש (בשעות שנקבעו) ~ 77
- לשאלות בטהרה סניף ב"ב ~ 112
- לשאלות בטהרה סניף ראש העין ~ 113
- לשאלות בטהרה סניף חריש ~ 114
- לשאלות בטהרה סניף קרית אונו ~ 115
- לשאלות בכלל הנושאים ~ 12
- למזכירות בית ההוראה ~ 10

"תורת מרן"

החיבור החדש והמקיף ביותר על פסקי מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

אוצר הלכות יקר מתגלה בספר החדש "תורת מרן" המכיל מעל 850 עמודים מלאים בתשובות, הסברים והרחבות מעמיקות בתורתו ומשנתו של מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל במגוון נושאים אקטואליים

פרי עמל של שנים מאת הגאון הרב שמעון ללוש שליט"א ראש כולל "חכמת שלמה" אלעד

חובה לכל בן תורה בכלל, ולכל מי שעוסק בהוראת הלכה בפרט הספר כולל ניתוחים מעמיקים של פסקי הלכה ומסקנות חשובות לשאלות נפוצות ובידור הלכה מפני קושיות או סתירות בדעתו של מרן פאר הדורות זצ"ל מומלץ בחום על ידי רבנים ומורי הוראה

אל תפספס את ההזדמנות ללמוד ולהבין לעומק את תורתו של מרן הזמן עכשיו, ותעשיר את ידיעותיך

מחיר הספר הוא 50 ש"ח וביומא דהילולא ג' חשוון רק 45 ש"ח בלבד

לרכישת:

- ניתן בנדרים פלוס על שם תורת מרן, ולציון עבור הספר, כתובת וטלפון
- במזכירות תורת מרן במספר: 03-313-7547 שלוחה 0
- באתר המכירות של "מורשת מרן"

כמו כן ניתן לרכוש במוקד שבאזור מגוריך אצל:

כל פעילות ביהמ"ד "תורת מרן" במספר אחד:

~ 03-313-7547 ~

- לבית ההוראה ~ שלווחה 1
- לכולל הוראה ~ שלווחה 2
- להזמנת הרב ~ שלווחה 3
- לעלונים ~ שלווחה 4
- לשמיעת השיעורים ~ שלווחה 5
- למזכירות ~ שלווחה 0

העלון השבוע מוקדש לע"נ:

שלום בן חביבה | דייזי בת צ'חלה | שמעון בן מרגלית | אברהם בן בהג'ת (יפה)

ולהבדיל להצלחה ובריאות איתנה ל: שיראל בת תמר

לזיווג הגון בריאות והצלחה ל: עדי מירב בת אורלי

הצלחה בכל מעשי ידיו ל: ערו בן דליה